

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

Tredje kvartal 2018

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser status for konsesjonsbehandling av kraftverk, volumet av ny kraft som er på vei inn i det norske kraftsystemet, og status i elsertifikatorordningen. En nærmere forklaring av innholdet i rapporten er gitt på siste side.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Nikolai Aksnes (tlf. 22 95 94 12).

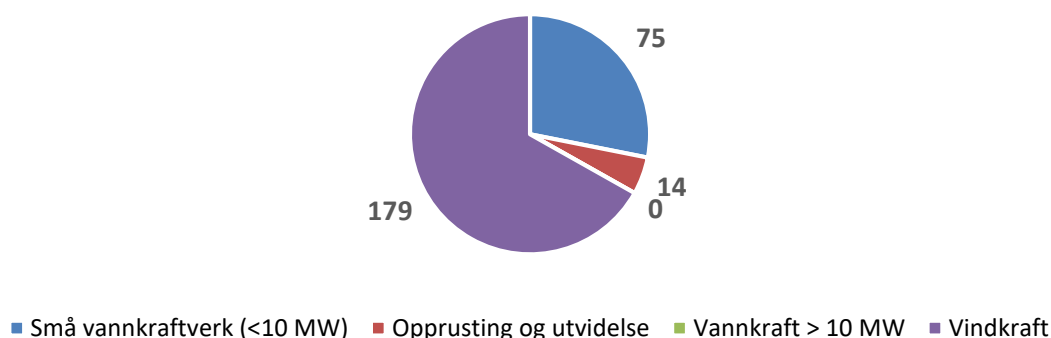
Oppsummering av tredje kvartal 2018

- 0,3 TWh ny produksjonskapasitet fra vann- og vindkraftverk er ferdigstilt.
- 10,6 TWh vind- og vannkraftprosjekter er under bygging, en økning på 1,4 TWh sammenlignet med forrige kvartal.
- OED, NVE og en kommune har gitt endelig tillatelse til bygging av ni små vannkraftverk og tiltak i eksisterende vannkraftverk.
- I elsertifikatorordningen ble 1,4 TWh ny norsk produksjon godkjent.

Åtte nye vind- og vannkraftprosjekter ferdigstilt i løpet av kvartalet

I løpet av tredje kvartal har NVE registrert at det er ferdigstilt åtte ulike vann- og vindkraftprosjekter med en samlet midlere produksjon på 268 GWh. Av dette er 89 GWh fra seks mindre vannkraftverk. Vindkraftverkene Ånstadblåheia (154 GWh) i Sortland og Storøy (25 GWh) i Karmøy ble ferdigstilt.

Figur 1: Fordeling av ny kraftproduksjon for tredje kvartal 2018 i GWh

Tre store vind- og vannkraftverk har startet bygging

Tre store prosjekter bidrar til at utbyggingstakten øker fra forrige kvartal. Eidsiva Vannkraft har startet bygging av vannkraftverket Tolga (205 GWh) i Tolga kommune. Anlegget forventes ferdigstilt innen høsten 2021. I Sogn og Fjordane har to store prosjekter hatt byggestart. I Jølstra bygges Jølstra kraftverk (200 GWh) av Sunnfjord Energi. Forventet ferdigstillelse er utgang 2020. Zephyr har startet arbeid med Guleslettene vindkraftverk (614 GWh). Samlet kapasitet for de tre prosjektene er omlag 260 MW.

I tillegg har forventet produksjon fra vindkraftverk som også var under bygging i forrige kvartal økt med nesten 400 GWh. Dette skyldes i hovedsak at tiltakshavere velger å installere større turbiner enn opprinnelig planlagt innefor gitte tillatelser.

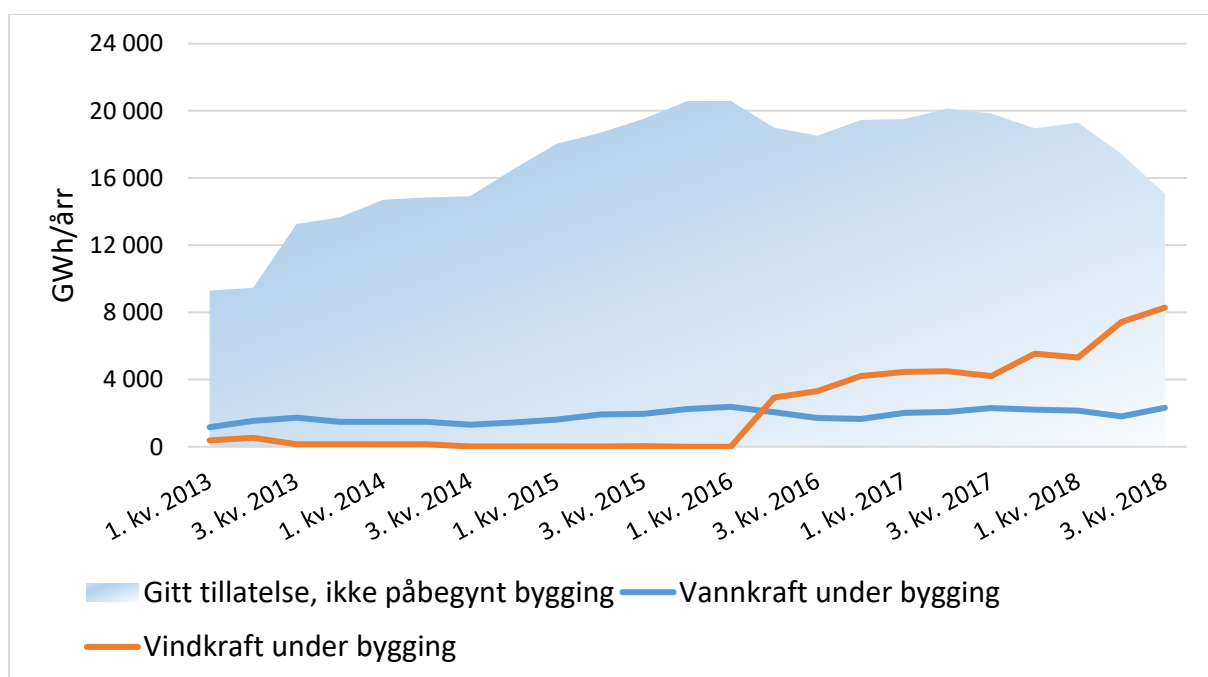
Nye tillatelser gitt i løpet av kvartalet

Det ble gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller kommunene til 44 GWh ny vannkraftproduksjon fordelt på ni mindre prosjekter. I tillegg fikk Havøy gavlen vindkraftverk i Måsøy kommune tillatelse til reetablering av nye turbiner. Totalt er det gitt endelig tillatelse til 963 GWh ny kraftproduksjon i løpet av 2018.

Samtidig ble det gitt endelig avslag til 6 små vannkraftverk på til sammen 47 GWh i løpet av kvartalet. Det er dermed gitt avslag til 913 GWh ny kraftproduksjon i løpet av året.

NVE har oversendt to innstillinger til OED i løpet av perioden. NVE har anbefalt at det ikke gis konsesjon til prosjektet Opo kraftverk og flomtunell (170 GWh) i det vernede Opovassdraget. For Fardalen vannkraftverk i Årdal (50 GWh) er innstillingen fra NVE positiv.

Figur 2: Uttvikling per kvartal for totalt endelige tillatelser som ikke er benyttet , samt vann- og vindkraftprosjekter under bygging etter kvartalet.

Tabeller

Teknologi	3. kvartal 2018			Sum 2018		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	6	12	36	21	60	185
Opprusting og utvidelse	3	0	8	10	60	81
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	1	64	126
Vindkraft	1	45	153	3	168	571
Sum	10	57	197	35	353	963

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling, er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Teknologi	3. kvartal 2018			Sum 2018		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	6	16	47	40	115	362
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	1	51	143
Vindkraft	0	0	0	1	120	408
Sum	6	16	47	42	286	913

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling, er ikke inkludert.

Teknologi	3. kvartal 2018			Sum 2018		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	5	25	75	25	104	316
Opprusting og utvidelse	1	5	14	3	165	211
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	2	106	267
Vindkraft	2	57	179	4	92	311
Sum	8	86	268	34	467	1 105

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	38	204	608	399	1 009	3 074	437	1 214	3 681
Opprusting og utvidelse	13	427	920	55	656	995	68	1 083	1 915
Vannkraft > 10 MW	6	246	805	17	429	1 168	23	675	1 973
Vindkraft	16	2 436	8 284	37	2 735	9 814	53	5 172	18 098
Sum	73	3 314	10 616	508	4 830	15 051	581	8 143	25 667

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, Teknologi og idriftsettelsesår [GWh]

	2018	2019	2020	2021	Sum
Små vannkraftverk (<10 MW)	218	367	22		607
Opprusting og utvidelse	121	260	297	242	920
Vannkraft > 10 MW		185	303	317	805
Vindkraft	1 666	4 519	2 099		8 284
Sum	2 005	5 331	2 721	559	10 616

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhetssaker eller andre steder.

Tabell D2: Vannkraftverk «gitt tillatelse, ikke bygd» per fylke

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprustning og utvidelse	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8		
Akershus				
Oslo				
Hedmark	5	18	2	49
Oppland	10	77	1	3
Buskerud	10	31	6	153
Vestfold				
Telemark	30	147	7	256
Aust-Agder	11	104	2	91
Vest-Agder	24	133	4	225
Rogaland	29	227	4	83
Hordaland	63	480	15	289
Sogn og Fjordane	62	612	11	460
Møre og Romsdal	33	188	3	45
Trøndelag	33	276	2	111
Nordland	61	579	10	253
Troms	24	170	4	142
Finnmark	2	24	1	3
Totalsum	399	3 074	72	2 163

Tabellen viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprustning og utvidelse. Fylkesvis fordeling av vindkraft er ikke med i denne kvartalsrapporten.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	130	408	1 287	0	0	0
Opprusting og utvidelse	34	270	729	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	10	875	2 815	0	0	0
Vindkraft	13	1 528	5 194	9	597	2 029
Sum	187	3 080	10 024	9	597	2 029

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, OED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergilooven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling altså omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	3. kvartal 2018		Sum 2018	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	9		14	
Godkjente anlegg	14	1 401	44	2 226
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	1	25
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	14	1 401	43	2 201
Avslag	0		0	

Tabellen viser innkomne saker under behandling i NVE for godkjenning i elsertifikatsystemet samt godkjente og avslåtte anlegg i henholdsvis gjeldende kvartal og år. Vedtak som er påklaget vises ikke i tabellen. Se også NVEs nettsider for en prosjektvis oversikt.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. I kvartalsrapportene frem til og med 2017 er estimert produksjon for konsesjonsgitte og søkte vindkraftverk funnet med å gange installert effekt med en brukstid på 3000 timer. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden nå til i gjennomsnitt 3400 timer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3400 timer fra og med første kvartal 2018.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er å finne på sakenes [nettsider](#)³ på nve.no.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>

³ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/>